

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ *Р2009-541/29.04*.2015

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, във връзка с чл. 13, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, чл. 102, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета и чл. 17, ал. 2 от Наредба № 6 от 28.05.2001 г. за разпределение на учебното време за достигане на общообразователния минимум по класове, етапи и степени на образование, при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряване на обучението по учебния предмет

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за задължителна професионална подготовка по учебен предмет **рисуване (теория)** за X клас по професия код **214010 „Дизайнер“**, специалност код **2140112 „Рекламна графика“** от професионално направление код **214 „Дизайн“**.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2015/2016 година.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Ваня Кастрева – заместник-министър.

ПРОФ. ТОДОР ТАНЕВ

Министър на образованието и науката

Зам.-министър:	<i>Ваня Кастрева</i>
Заповед №:	<i>Р2009-1296/27.08.2015</i>

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за задължителна професионална подготовка
по

РИСУВАНЕ
(теория)

за X клас

Утвърдена със Заповед № РД *09-541/29.04*.....2015 г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 214 „ДИЗАЙН“

ПРОФЕСИЯ:

код 214010 „ДИЗАЙНЕР“

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 2140112 „РЕКЛАМНА ГРАФИКА“

София, 2015 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е предназначена за професията „Дизайнер“, специалност „Рекламна графика“ от професионално направление „Дизайн“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното обучение и образование, за която по учебен план се изучава учебният предмет **рисуване - теория**.

В учебната програма е включен материал, с овладяването на който се цели учениците да усвоят необходимия обем знания и умения, свързани с естетическото възприемане и изобразяване на действителността, и да изградят базисни практически навици, необходими при създаването на художествени произведения с разнообразни рисувателни материали.

Учебното съдържание е структурирано в раздели и теми, представени във вид на лекции, практически упражнения, онагледени чрез репродукции, изложби и др. За всеки раздел са записани общият брой часове и примерните теми.

Обучението по предмета се осъществява във взаимовръзка с учебните предмети от отрасловата и специфичната подготовка рекламна графика, история на изкуството, компютърна графика, графичен дизайн, шрифт и живопис.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Обучението по предмета има за цел учениците да придобият изобразителна култура чрез натрупването на знания и умения със средствата на рисунката и работата с разнообразни материали, с които на свой ред могат да изразят свои мисли, идеи и концепции; да обогати интуитивното им мислене; да възпита навици за изобразяване на ненаблюдаеми обекти.

Постигането на основната цел се осъществява чрез изграждането на няколко основни подцели: възпитание на наблюдателността и познавателните способности; развитие на пространственото мислене; формиране на естетически критерии; обогатяване на представите и въображението; изграждане на творческа индивидуалност; създаване на трудови навици; възпитаване в трудолюбие, инициативност, целенасоченост, отговорност, отношение към предметния свят; стимулиране на креативността и способността за иновации; спазване условията за безопасна работа.

Формирането на професионални знания и умения се постига чрез усвояване на възможности за отразяване на действителността; реализиране на идеи с използването на разнообразни материали; запознаване с основните принципи на композицията в художественото произведение; конструктивното и светлосенъчното изграждане на формите в изображението и изработване на технически умения и навици при боравене с различни материали и техники за рисуване.

Естеството на материята налага обучението да се провежда в специални ателиета, оборудвани със стативи за рисуване от седнало положение; стативи за рисуване от право положение; плоскости за фон; специален шкаф за съхранение на рамките за рисуване и хранилище за съхранение на албуми, репродукции и други предмети и материали, необходими за постановките. Приложният характер на учебния

предмет изисква онагледяване с разнообразни дидактически материали: репродукции на художествени произведения, учебни рисунки и етюди, пленери и посещение на изложби.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

X клас

I учебен срок – 18 учебни седмици x 2 учебни часа = 36 учебни часа

Всичко: 36 учебни часа

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание е структурирано в раздели и теми. За всеки раздел са записани общият брой часове и примерните теми (съгласно таблица 1). Учителят конкретизира броя на учебните часове за всяка тема в съответствие с посочените за раздела. За постигането на целите на обучението учебните часове се разделят на: за нови знания, упражнения, преговори и диагностика, която се осъществява чрез конферанси за оценка.

Таблица 1 – X клас

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ	Брой учебни часове
I	Рисунката - основа на изобразителната дейност	2
II	Изразни средства на рисунката – линия, петно, шрих, детайл	2
III	Тушови техники – запознаване с техническите особености на материала. Изпълнение на пейзаж в тушова техника по избор	6
IV	Технически особености при работата с въглен, сангин и креда. Изпълнение на интериорна задача в материал	6
V	Особености на пастелната рисунка. Практическо упражнение на пастелната техника.	6
VI	Смесени техники – изпълнение на творческа задача с подбрани подходящи рисувателни техники	6
VII	Ролята на стилизацията при изграждането на композицията на рисунката – творческа задача	8

Х клас

Раздел I. Рисунката - основа на изобразителната дейност – 2 учебни часа

Тема 1. История на рисунката през вековете и нейното място в изобразителното изкуство.

Тема 2. Рисунката в изящното и приложните изкуства. Подготвителни рисунки и рисунката като самостоятелно художествено произведение.

Раздел II. Изразни средства на рисунката – линия, петно, шрих, детайл – 2 учебни часа

Тема 1. Абстрактна композиция от линии, петна и шрих.

Тема 2. Композиционен център.

Раздел III. Тушови техники – запознаване с техническите особености на материала. Изпълнение на пейзаж в тушова техника по избор – 6 учебни часа

Тема 1. Практическо упражнение на различни тушови техники – размит туш, туш – перо. Комбиниране на петно и шрих.

Тема 2. Изпълнение на пейзаж – прилагане на придобитите умения.

Раздел IV. Технически особености при работата с въглен, сангин и креда. Изпълнение на интериорна задача в материал – 6 учебни часа

Тема 1. Скици на битови предмети с въглен, сангин и креда.

Тема 2. Интериорна задача с драперия – изпълнение в материал с въглен, сангин или креда.

Раздел V. Особенности на пастелната рисунка. Практическо упражнение на пастелната техника – 6 учебни часа

Тема 1. Запознаване с пастелните рисунки на импресионистите: Дега, Енгр, Тулуз-Лотрек.

Тема 2. Интерпретация на рисунка по избор.

Раздел VI. Смесени техники – изпълнение на творческа задача с подбрани подходящи рисувателни техники – 6 учебни часа

Тема 1. „Светлина и сянка” – авторско решение по задача. Подбор на подходящи изразни средства за реализиране на идея.

Раздел VII. Ролята на стилизацията при изграждането на композицията на рисунката – творческа задача – 8 учебни часа

Тема 1. „Сезони” - творческа задача. Използване на натрупаните знания, умения и сръчности за създаване на авторска композиция.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва

да знаят:

- значението на рисунката за художественото пространство;
- основните понятия в рисуването – обем, пространство, пропорции, композиция, структура, конструкция, светлосянка, светлосила, контраст, локален тон, шрих, линия, петно, пластика, материалност, характер, прилика, състояние, ракурс и т.н.;
- разнообразните изразни възможности на материалите;
- технологията за изграждане на рисунката;
- съставянето на стратегия за изграждането на композиция;

да могат:

- да правят бързи рисунки на детайли от природата и интериорната среда;
- да композират и светлосяночно да изграждат в рисунката обемни форми в пространството;
- да изграждат композиции по натура, памет и въображение;
- да изграждат в рисунката правдива конструкция и характеристика на всеки предмет и детайл;
- да обособяват композиционен и тонален център;
- да прилагат знанията и уменията си по рисуване при изобразяване на обекти от натура.

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Бамес, Г. Животинското тяло (учебник по пластична анатомия). Труд, 2002 г.
2. Бамес, Г. Човешкото тяло (учебник по пластична анатомия). Труд, 2000 г.
3. Проф. Чоканов, К. Пластична анатомия. София, 1994 г.
4. Anatomy Drawing Schoolp, 1996 г.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

Марина Нанкова - СОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Пловдив

Венета Маринова - СОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Пловдив